

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap

Çin ve Dar Bölgesel Bakış Açısından Kurtulması

Soru:

12 Nisan 2014 tarihli soru cevapta şöyle geçmektedir: "Çin'de güç ve meydan okuma duygusu mevcuttur. Ancak, sadece kendi bölgesini korumakla yetinmekte, ABD ile mücadelesini, Amerika'nın kendi bölgesine yönelik hamlelerine sadece bir tepki (reaksiyon) vermekle sınırlı tutmakta, Amerika'yı kendi bölgelerinde ve nüfuz alanlarında sarsmak için harekete geçmemektedir... Yine birçok alanda, özellikle de ekonomi alanında kapitalizmi benimsemektedir... Evet bunları yapmamış olmasaydı, uluslararası alanda sesi daha gür çıkar ve Amerika'nın çıkarları üzerindeki etkisi daha güçlü olurdu... Her hâlükârda Çin'de güç hissiyatı mevcuttur, kendi bölgesi sınırları içinde olsa bile, kendi kendine (zati) hareket eder halde kalmak için çalışmaktadır..." Peki, Çin'in nadir elementlerin Amerika'ya ihracatını kısıtlaması, elinde bulundurduğu Amerikan Hazine tahvillerini satması, ordusunu modernize etmesi ve Pekin'in güneybatısında dünyanın en büyük askeri kompleksini inşa etmesi, bölgeselcilik siyasi bakış açısından kurtulup, Amerika ile küresel ölçekte boy ölçüşecek bir görüş açısına sahip olduğunun bir göstergesi olmaz mı? Allah mükafatınızı artırsın.

Cevap:

Cevabın daha iyi anlaşılabilmesi için şu hususların açıklığa kavuşturulması elzemdir:

1- Mao liderliğindeki Komünist Parti ile ABD'nin alenen desteklediği Çan Kay-Şek liderliğindeki Milliyetçi Parti arasında yaşanan çatışmanın ardından, Mao'nun galip gelmesiyle **1949 yılında Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu**. Çan Kay Şek liderliğindeki milliyetçi parti Tayvan'a kaçtı ve orada "Çin Cumhuriyeti"ni ilan etti... 1978 yılında Çin Komünist Partisi'nin başına Deng (Şiaoping) geçtiğinde ise, Mao'nun aksine ideoloji yerine ekonomiye öncelik verdi. Böylece düşük ücretlere ve yüksek dış ihracata dayalı bir ekonomik model icat etti ve daha fazla yabancı yatırımcı çekmek için kapıları açtı. Bu amaçla Çin'in doğu şehirlerinde 1979 yılında Özel Ekonomik Bölgeleri (ÖEB) kurdu.

2- **Deng ile birlikte Çin, ekonomi, dış siyaset vb. alanlarda komünist ideolojiden vazgeçti** ve kapitalizm ile komünizmi birbirine karıştıran karma bir sistem uygulamaya başladı! 1980 yılından bu yana 45 yıllık bir zaman dilimi içerisinde son derece hızlı bir ekonomik büyüme gerçekleştirdi ve halen büyümeye de devam etmektedir. 2010 yılından itibaren de Amerika'dan sonra dünyanın en büyük ikinci ekonomisine sahip bir ülke oldu ve halen de öyle devam etmektedir. "Nitekim Bank of America; Çin'in 2035 yılına kadar Gayri Safi Yurtiçi Hasılasını ikiye katlayabileceğini ve bu süreçte dünyanın en büyük ekonomisi olarak Amerika Birleşik Devletleri'ni geride bırakabileceğini ifade etti..." (27.02.2021 CNBC Arabia) Ekonomik açıdan durum budur.

3- **Askerî açıdan bakıldığında ise Çin, ekonomik gücünü askerî güce dönüştürme yolunda ilerlemekte ve savunma harcamalarını her yıl artırmaktadır**. "Çin bugün Çarşamba günü 2025 yılı Milli Savunma bütçesini yüzde 7,2 oranında artırmayı planladığını duyurdu. Bu, savunma bütçesinde üst üste onuncu tek haneli büyüme yılına işaret ediyor. Ülkenin planlanan savunma harcaması bu yıl 1,784665 trilyon Yuan 'yaklaşık 249 milyar ABD dolarına ulaşacak..." (05 Mart 2025 El-Arabi News) Bununla birlikte, Çin ordusunun konvansiyonel ve nükleer yetenekleri de gelişmektedir. "ABD Savunma Bakanlığı'nun bugün Çarşamba günü Kongre'ye sunduğu raporda; 2024 yılının ortalarında Çin'in 600'den fazla nükleer başlığa sahip olduğu ve 2030 yılına gelindiğinde bu sayının bini aşacağı belirtildi..." (18.12.2024 Russia Today) Ayrıca Çin, İkinci Dünya Savaşı'nda Japonya'ya karşı kazanılan zaferin sekseninci yıldönümünü kutlamak amacıyla 03 Eylül 2025 tarihinde düzenlenen askeri geçit töreninde, gelişmiş silahlarının sergilenmesine özen gösterdi. Böylece Çin'in askeri silahlarda ne denli bir gelişme kaydettiği görüldü.

4- Siyasi olarak ise Çin, Avustralya, Japonya, Güney Kore gibi bölge ülkelerinin aksine Amerika'nın yörüngesinde hareket etmeyen bağımsız bölgesel büyük bir güçtür... İdeolojik olmasa da milliyetçilik ve ekonomik çıkar motivasyonundan hareketle bölge ülkelerinde siyasi hırsı olan bir ülkedir. Güney Çin Denizi, Çin için hayati bir öneme sahiptir; zira bu deniz bölgesi önemli deniz yolları, balıkçılık alanları ve Çin'in sürekli büyüyen imalat sektörünü ve ekonomisini beslemek için olmazsa olmaz olan deniz altı petrol ve gaz yatakları barındırmaktadır. "ABD Enerji Enformasyon İdaresi'nin 2013 tarihli raporuna göre "Deniz yatağında 11 milyar varil petrol ve 190 trilyon metre küp doğalgaz rezervi bulunduğu tahmin edilmektedir." (2013.04.13 <https://www.eia.gov/todayinenergy>) Ayrıca dünya ticaretinin %80'inden fazlası Güney Çin Denizi üzerinden yapılmaktadır ve bunun yaklaşık 5,3 trilyon dolar değerinde ticari mala denk geldiği tahmin edilmektedir. (2016 China Power) Bu nedenle Çin, bu jeopolitik ve jeostratejik bölgeye ilgi duymakta ve üzerinde hak iddia etmektedir.

5- Dünyanın jandarmalığını yapan Amerika, Asya stratejisi gereği kâh Avrupa'daki asker ve ekipmanını pasifik bölgesine kaydırarak, kâh Tayvan krizini kullanarak, kâh Hindistan'ı kullanarak, kâh bölgesel ülkeler ile AUKUS (Avustralya, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri) ve QUAD ile (Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Hindistan ve Japonya) askeri ittifaklar kurarak ve kâh Huawei gibi Çinli şirketlere ticari savaşlar açarak Çin'in yükselişini engellemeye ve Çin'i çevrelemeye çalıştı. Zira Amerika, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra ideolojik olarak İslam'ı, devlet olarak da Çin'i düşmanlar listesinin en başına koydu. Her ne kadar Irak ve Afganistan savaşları Çin ile mücadelesini geri plana itmiş ve yavaşlatmış ise de bu savaşlardan sonra bütün hedefini Çin üzerine yoğunlaştırmış ve Trump döneminde olduğu gibi de ticaret savaşları üzerinden Çin'le olan mücadelesini sıkılaştırmıştır.

6- Bu açıklamanın ardından şimdi yukarıda sorulan sorunun cevabına geçelim:

A- Nadir toprak elementlerinin ihracatına gelince, Çin bunların özellikle ileri teknolojiye sahip modern endüstrilerde kritik öneme sahip olduğunu farkında; Bu elementlerden yaklaşık 17 türü, dünya çapında 200'den fazla modern endüstri ürününde kullanılmaktadır. Bu elementler, uçaklar, denizaltılar, uzay araçları ve İHA'lar gibi askeri sanayilerin olmazsa olmazıdır. Bu elementlerin büyük bir kısmı Çin'de çıkarılmaktadır. Çin, Amerika ile girdiği ticaret savaşında, Amerika'dan tavizler koparmak için bu nadir toprak elementlerini ona karşı bir koz olarak kullanmıştır... Nitekim, Trump, 8 Nisan 2025'te, Çin'e olan gümrük vergilerini kademeli olarak artırarak yüzde 104'e çıkaracağını açıkladığında, buna bir tepki (reaksiyon) olarak Çin de 9 Ekim 2025'de Amerika'ya nadir toprak elementleri ihracatını kısıtladığını duyurdu. Çin küresel NTE'nin yüzde 49'unu, küresel üretimin ise yüzde 69'unu elinde bulundurmaktadır... Yani mesele, bir etki ve tepki meselesidir... Sonra bu etki ve tepki döngüsü bir kez daha tekerrür etti. Trump gümrük vergilerini yaklaşık yüzde 47'ye düşürdü. Ardından Trump, 30 Ekim 2025 tarihinde Güney Kore'nin Busan kentinde düzenlenen Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) Forumu'nun 32. toplantısı marjında Çinli mevkidaşı ile yaptığı görüşmenin ardından uçağıyla ülkeden ayrılırken gazetecilere yaptığı açıklamada, "Çin'e uygulanan gümrük vergileri yüzde 57'den yüzde 47'ye düşürülecek. Değerli madenler konusunda anlaşma sağlandı, artık engel olmayacak. Anlaşma 1 yıl süreyle uzatılacak." dedi. (30.10.2025 Şarku'1 avsat, el-Arab el-Cedid) **Dolayısıyla Çin'in nadir toprak elementlerine kısıtlama getirmesi dar görüşlülükten kurtulduğu anlamına gelmez. Aksine bu, ABD'nin aldığı gümrük vergisi kararına bir misilleme niteliğindedir yani bir pazarlık kozudur. Vakıa da buna doğrulamaktadır; nitekim gümrük vergileri düşürüldü ve nadir toprak elementleri kısıtlamaları bir yıllığına askıya alındı.**

B- Çin'in elinde bulunan ve Ekim 2017'de 1 trilyon 189 milyar dolara ulaşan ABD Hazine tahvillerinin bir kısmını satmasına gelince: "Çin'in ABD Hazine tahvili varlıkları 2009'dan beri en düşük seviyeye indi... ABD Hazine Bakanlığı'nın dün Salı günü yayınladığı veriler, Çinli yatırımcıların elinde tuttuğu ABD devlet borçlarının değerinin 2024 yılında 57 milyar dolar azalarak 759 milyar dolara düştüğünü gösterdi. Buna, Çinlilerin sahip olduğu ancak başka ülkelerdeki hesaplarda tutulan Hazine tahvilleri dahil değildir." (19.02.2025 El Cezire.net) Bu da yine ideolojik bir

vizyondan ziyade risklerini azaltmak amacıyla savunma hamlesiyle alınmış bir karardır. Şöyle ki ABD ve Avrupa'nın, Rusya'nın 2022 yılında Ukrayna'ya karşı başlattığı savaşın ardından, Rusya'nın 300 milyar dolarlık varlığını dondurduğu ve SWIFT sistemini bir silah olarak kullandığı biliniyor. Dolayısıyla Çin'in Tayvan'a saldırma olasılığı durumunda veya ticaret savaşları gibi başka herhangi bir sebep ötürü tıpkı Rusya'ya yaptığı gibi ABD tarafından Çin mal varlıklarının dondurulmasının önüne geçmek amacıyla Çin'in bu tahvilleri altın rezervine dönüştürmüş olması kuvvetle muhtemeldir. "Yalnızca geçen yıl Çin, rezervlerine 550 milyar dolar değerinde birkaç ton altın daha kattı. Geçen ay altının Çin'in resmi rezervlerindeki payı yüzde 4,9 ile tarihin en yüksek seviyesine yükseldi." (18.05.2024 artigercek.com) Bazı uzmanların dile getirdiği gibi Çin'in sahip olduğu varlıkların azalmasının, bazı varlıkların Belçika merkezli Euroclear ve Lüksemburg merkezli Clearstream gibi menkul kıymet saklama kuruluşlarına transfer edildiği söylemi ise **zayıf bir ihtimaldir**. Çünkü bu durumda da ABD'den kaçırıp Belçika ve Lüksemburg'a naklettiği mal varlıkları Amerika'nın bu ülkelere yapacağı baskılar nedeniyle dondurulma riskiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu yüzden en güvenli liman altındır... Bu sebeple altına dönüştürmüş ihtimali daha ağır basmaktadır. **Yani bu hamle de Çin'in dar görüşlü akliyatında bir değişimin olduğunu göstermez, bir tedbir olarak değerlendirilebilir... Kısacası, Çin'in hem nadir element hamlesi hem de ABD Hazine tahvilleri satışı, soru cevapta da geçtiği üzere "ABD ile mücadelesini, Amerika'nın kendi bölgesine yönelik hamlelerine sadece bir tepki (reaksiyon) vermekle sınırlı tutmakta" Amerika'nın eylemlerine bir misilleme niteliğindedir.**

C- Çin'in ordusunu modernize etmesi ve Pekin'in güneybatısında dünyanın en büyük askeri kompleksini inşa etmesi meselesine gelince: "Çin Ordusu, 2027 yılına kadar Halk Kurtuluş Ordusu'nun (PLA) yüzüncü yıl hedeflerine ulaşma taahhüdünü yineleyerek, modernizasyon çabalarını hızlandırma ve savaşa hazırlık durumunu güçlendirme sözü verdi. Çin Halk Kurtuluş Ordusu ve Halk Silahlı Polis Kuvvetleri Heyeti Sözcüsü Wu Qian, yüzüncü yıl hedeflerine ulaşmanın ve askeri kapasiteyi geliştirme çalışmalarının Çin'in ulusal savunmasını modernize etme çabaları kapsamında "stratejik bir zorunluluk" olduğunu vurguladı. Wu, "Hedeflerimize planlanan zamanda ve güçlü bir performansla ulaşmak için çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız" açıklamasında bulundu. (13.03.2025 Defense-arabic.com) Ve "Financial Times gazetesi, mevcut ve eski ABD'li yetkililerin; Çin ordusunun Pekin'in batısında, ABD istihbarat servislerinin savaş zamanında bir komuta merkezi olarak hizmet vereceğine inandığı devasa bir kompleks inşa ettiğini ve bunun ABD Savunma Bakanlığı "Pentagon"dan çok daha büyük olduğunu söylediklerini aktardı. Gazete, elde ettiği uydu görüntülerinin, Pekin'in 30 kilometre güneybatısında 4 bin metrekareden fazla bir alana sahip inşaat sahasını gösterdiğini belirtti. Askeri uzmanların tahminine göre burada, olası nükleer savaşlar da dahil olmak üzere herhangi bir çatışma sırasında Çinli askeri liderleri korumak için büyük ve müstahkem sığınakları barındıracak derin çukurlar görünüyor..." (21.01.2025 El Cezire.net) Gerek ordunun modernizasyonu gerek Pekin'in 30 km yakınlarında devasa komuta merkezi kurması, gerek Güney Çin Denizi'nde yapay adalar inşa etmesi gerekse donanmasını hızla büyütmesi, ABD'nin askeri donanmasının yüzde 60'ını bölgeye yığmasına karşılık verilmiş bir tepkidir. Yani Çin, bu askeri kompleksin inşasıyla ikinci dünya savaşı sonrası sömürgelerinde İngiltere'yi tehdit etmek ve yerine geçmek için çatışmaya giren ABD ile sömürgelerinde çatışmaya girmeyi ve yerine geçmeyi amaçlamamaktadır ya da ABD'yi sömürgelerinden çıkarmak, nüfuzunu sarsmak ve yerine geçmek için ordusunu modernize etmeyi hedeflememektedir. **Daha çok bunlar, ABD'nin Çin'in bölgesel alanı üzerindeki hegemonyasını engellemekle ilgili eylemlerdir. Soru cevapta geçtiği gibi "Ancak, sadece kendi bölgesini korumakla yetinmektedir" Yani ABD'nin bölgedeki askeri yığınağına verilmiş reaktif bir tepkidir.**

7- Özetle, Çin, küresel çapta büyük bir devlet olabilecek her türlü maddi imkânlarla artık sahiptir. Ancak şu ana kadar Çin'in hem kendi nüfuz alanlarında hem de diğer bölgelerde Amerika ile rekabet edebilecek cesarete sahip olmadığı görülüyor. İşte bu sebeple Çin, Amerika ve Batılı ülkelerin, 2022'de Ukrayna'yı işgaliyle birlikte Rusya'ya uyguladıkları yaptırımları görünce, daha önce planladığı ve tehdit ettiği üzere Tayvan'ı zorla ilhak etmekten geri durmaktadır. Dolayısıyla Amerika ve Batı'nın Afrika, Asya ve diğer bölgelerdeki nüfuz alanlarında Amerika'ya meydan okumaya kalkışmamaktadır. Hatta yıllar önce planladığı üzere, Pasifik kıyılarından Hint

Okyanusu'na ve oradan -Cibuti hariç- Afrika'ya uzanacak askeri üsler ağı kurma politikasından da geri adım atmıştır. Yine Panama'daki çıkarlarına yönelik Amerikan tehditleri karşısında da kararlı ve ciddi bir tavır sergileyememiştir. Nitekim Panama bu tehditlere boyun eğerek, 06 Şubat 2025 tarihinde Çin'in Panama Kanalı üzerindeki denetimi konusunu da kapsayan Çin'in Yeni İpek Yolu anlaşmasından çekilmek zorunda kalmıştır... Bilakis Çin, kendi inisiyatifiyle harekete geçmek yerine sadece Amerika'nın kendisine yakın bölgelerdeki hamlelerine reaktif bir eylemde bulunmakla yetinmektedir... Dolayısıyla önceki soru cevabımızda zikrettiklerimiz hala geçerliliğini korumaktadır. Çin'in bölgesel görünürlüğü açık ve nettir ve bu alanda rekabet etmektedir. Ancak bu görünürlük, Amerika ile küresel düzeyde mücadele edecek bir küresel görünürlük değildir... Ne var ki bu tablo, şimdilik böyledir. Çin'in askerî ve ekonomik açıdan ilerlemesini sürdürmesiyle birlikte, ileride siyasal ve fikrî alanda yeni gelişmelerin ortaya çıkması ve bunun da onu daha aktif ve küresel bir siyasal rekabete sevk etmesi ihtimal dışı değildir...

8- Sonuç olarak Amerika da Çin de, bu dünyada hayırdan ziyade hem kendilerini hem de yandaşlarını çepeçevre kuşatan bir şer ve halkını da asla kurtuluşa erdirmeye sahte bir uygarlık uğrunda birbirleriyle itişip kakışmaktadırlar... Bugün yeryüzünde onlarda görülen bu üstünlük ise; dünyanın dört bir yanına hayrı yayacak, onların şerlerini bertaraf edecek ve yapılarını da yerle bir edecek olan bir devletin yokluğundan kaynaklanmaktadır... Şüphesiz ki Allah'ın izniyle o Raşidi Hilafet Devleti geri dönecektir. Daha önce Farsları ve Bizanslıları ortadan kaldırdığı gibi, onları da yeryüzünden silip atacaktır... Zira İslam ümmeti canlı ve faal bir ümmettir ve Allah'ın onun için seçip beğendiği o ilk siretine doğru hızla ilerlemektedir.

“Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten meneder ve Allah'a inanırsınız.” [Ali İmran 110] Ayrıca bu ümmetin içinde; Allah *Subhânehu ve Teâlâ*'ya **samimi**, Rasûl *SallAllahu Aleyhi ve Sellem*'e sadık **bir parti** (Hizb) vardır. O parti yürüyüşünü hızlandırmakta, Allah *Subhânehu ve Teâlâ*'nın vaadini ve Rasûl *SallAllahu Aleyhi ve Sellem*'in müjdesini gerçekleştirmek için gecesini gündüzüne katmaktadır, Allah yolunda hiçbir kınayıcının kınamasından korkmamaktadır, Allah'ın vaadi gerçekleşinceye, Allah'ın vaadi ve Peygamber *SallAllahu Aleyhi ve Sellem*'in müjdesi olan Raşidi Hilafet geri gelinceye, Konstantiniyye'nin fethedildiği gibi Roma da Müslümanların elleriyle fethedilinceye kadar azmi ve kararlılığı zerre kadar yumuşamayacak ve zayıflamayacaktır. Ahmed, Müsned'inde Abdullah ibn Amr ibn al-As'tan rivayet ettiği göre, “Biz, Rasûlullah *SallAllahu Aleyhi ve Sellem* huzurunda toplanmış, onun sözlerini yazıyorduk. Derken, biri sordu:

فَقَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ حَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ نَكْتُبُ إِذْ سَأَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَيُّ الْمَدِينَتَيْنِ تَفْتَحُ أَوْلًا فَسُطْنَطِينِيَّةَ أَوْ رُومِيَّةَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَدِينَةُ هِرَقْلَ تَفْتَحُ أَوْلًا يَغْيِي
“Ey Allah'ın Rasûlü! Hangi şehir önce fethedilecek, Konstantiniyye mi yoksa Roma mı?”
Rasûlullah *SallAllahu Aleyhi ve Sellem* “Önce Herakl'in şehri yani Konstantiniyye fetholunacaktır” buyurdu.”

“O gün Allah'ın zafer vermesiyle müminler sevinecektir. Allah, dilediğine yardım eder. O, mutlak güç sahibidir, çok merhametlidir.” [Rum 4-6]